

Provkonstruktion

Årskurs: 9

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Ideologier

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om olika ideologier, deras betydelse för samhällets utveckling samt hur dessa ideologier relaterar till demokrati och mänskliga rättigheter.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Demokrati och mänskliga rättigheter, samt olika ideologier och deras betydelse för samhällets utveckling.” [Lgr 22, Samhällskunskap]

Betygskriterier

“Eleven visar grundläggande kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter.” [Lgr 22, Samhällskunskap - Betyg E]

Prov

Faktafrågor

1. Vilken ideologi främjar mest individuell frihet?
 - A) Socialism
 - B) ****Liberalism****
 - C) Konservatism
 - D) Anarkism
2. Vad är en grundläggande princip för socialism?
 - A) ****Jämlikhet****
 - B) Profitmaximering
 - C) Maktcentralisering
 - D) Individuell frihet
3. Vilken ideologi fokuserar mest på tradition och bevarande av kultur?

- A) Liberalism
- B) ****Konservatism****
- C) Socialism
- D) Anarkism

4. Kännetecknas av en stark stat och en planerad ekonomi?

- A) ****Socialism****
- B) Liberalism
- C) Konservatism
- D) Fascism

5. Vilken ideologi strävar efter att minska klasskillnader i samhället?

- A) ****Socialism****
- B) Anarkism
- C) Konservatism
- D) Liberalism

6. Vilken av följande påståenden stämmer främst överens med liberalism?

- A) Alla människor ska ha samma makt
- B) ****Individens rättigheter är centrala****
- C) Statens roll ska vara att styra ekonomin
- D) Traditioner ska bevaras

7. Socialdemokratin är en form av vilken ideologi?

- A) ****Socialism****
- B) Liberalism
- C) Konservatism
- D) Socialdarwinism

8. Vad innebär begreppet mänskliga rättigheter?

- A) Rättigheter som ges av staten
- B) ****Rättigheter som tillhör alla människor****
- C) Rättigheter som måste förhandlas fram
- D) Privilegier för vissa grupper

9. Vilken ideologi går emot statlig kontroll av ekonomin?

- A) Socialism
- B) ****Liberalism****
- C) Konservatism
- D) Fascism

10. Enligt vilken ideologi är det viktigt att skydda traditionella värderingar?
- A) Socialism
 - B) ****Konservatism****
 - C) Liberalism
 - D) Anarkism
11. Vad innebär "idéerna om social rättvisa"?
- A) ****Rättvisa i fördelning av resurser****
 - B) Makt till eliten
 - C) Bevarande av traditioner
 - D) Ingen reglering av marknaden
12. Vilken av följande ideologier anser att staten ska ha en begränsad roll?
- A) Socialism
 - B) ****Liberalism****
 - C) Konservatism
 - D) Föderalism
13. Genom vilken ideologi förespråkas universella mänskliga rättigheter?
- A) ****Liberalism****
 - B) Konservatism
 - C) Socialism
 - D) Anarkism
14. Vad syftar ekologisk socialism på?
- A) Att återvinna avfall
 - B) ****Att kombinera ekologiska och sociala rättvisefrågor****
 - C) Att minimera skatter
 - D) Att stödja kapitalismen

Resonerande frågor

1. Hur påverkar olika ideologier vår syn på mänskliga rättigheter?
Syftet är att fördjupa elevernas förståelse för hur ideologier formar olika uppfattningar om mänskliga rättigheter.
2. Diskutera hur ideologier kan påverka lagstiftning i ett samhälle.
Frågan syftar till att få elever att tänka på konkret exempel på hur ideologier avspeglas i lagar och regler.

3. Välj en ideologi och diskutera dess relevans idag.
Denna fråga utmanar eleverna att kritiskt reflektera över betydelsen av deras valda ideologi i nutiden.
4. Argumentera för varför det är viktigt att förstå ideologier.
Frågan syftar till att utveckla elevernas förmåga att resonera kring varför kunskap om ideologier är relevant för medborgarskap.
5. Beskriv hur en idealisk stat skulle se ut utifrån din valda ideologi.
Målet med frågan är att stimulera kreativt tänkande om praktiska tillämpningar av ideologier.
6. Vilka faktorer påverkar hur ideologier tolkas i olika kulturer?
Frågan gör att eleverna kan utforska mångfalden och komplexiteten i ideologier.
7. Hur kan mänskliga rättigheter främjas inom ramen för olika ideologier?
Eleverna får möjlighet att reflektera över relationen mellan ideologi och mänskliga rättigheter.
8. Diskutera eventuella konflikter mellan ideologier och mänskliga rättigheter.
Denna fråga uppmuntrar till kritisk tänkande kring potentiella motsägelser mellan ideologier och mänskliga rättigheter.

Bedömning

Provet består av 15 faktafrågor och 8 resonerande frågor. Total poäng kan uppnås genom att korrekt besvara faktafrågorna samt en del av de resonerande frågorna.

- För betyg E krävs minst 8 poäng, varav minst 3 poäng ska komma från resonerande frågor.
- För betyg C krävs minst 12 poäng, varav minst 5 poäng ska komma från resonerande frågor.
- För betyg A krävs minst 18 poäng, varav minst 5 poäng ska komma från resonerande frågor.

Tags: [Åk. 7 - 9](#), [Logi](#), [Samhällskunskap](#)